

VALSTS AĢENTŪRA

LATVIJAS INFЕКТОЛОĢIJAS CENTRSLinezera iela 3, Rīga, LV-1006, Latvija. Tālr. 67014500. Fakss 67014568
Reģ. nr. 90001830776. E-pasts: lic@lic.gov.lv
www.lic.gov.lv**EPIDEMIOLOĢIJAS BIĻETENS**

Nr.51(1222)

2011.gada 28.decembrī

**Pārskats par akūto augšējo elpceļu infekciju (AAEI) un gripas*
izplatību 2011. gada 51.nedēļā Latvijā**

2011.gada 51.nedēļā (4 darba dienas) vienā no monitoringa ambulatorajām iestādēm (Rīgā) ar aizdomām par gripu vērsies viens pacients. Arī viena no monitoringa stacionārajām iestādēm (11 slimnīcas) ziņoja par hospitalizētu pacientu ar aizdomām par gripu.

Vidējā saslimstība ar AAEI 51.nedēļā bija 1074 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem (50.nedēļā – 1198 uz 100 000 iedzīvotājiem).

**Pacientu vēršanās pēc palīdzības ar AAEI, gripu un pneimoniju
vidēji uz 100 000 iedzīvotājiem**

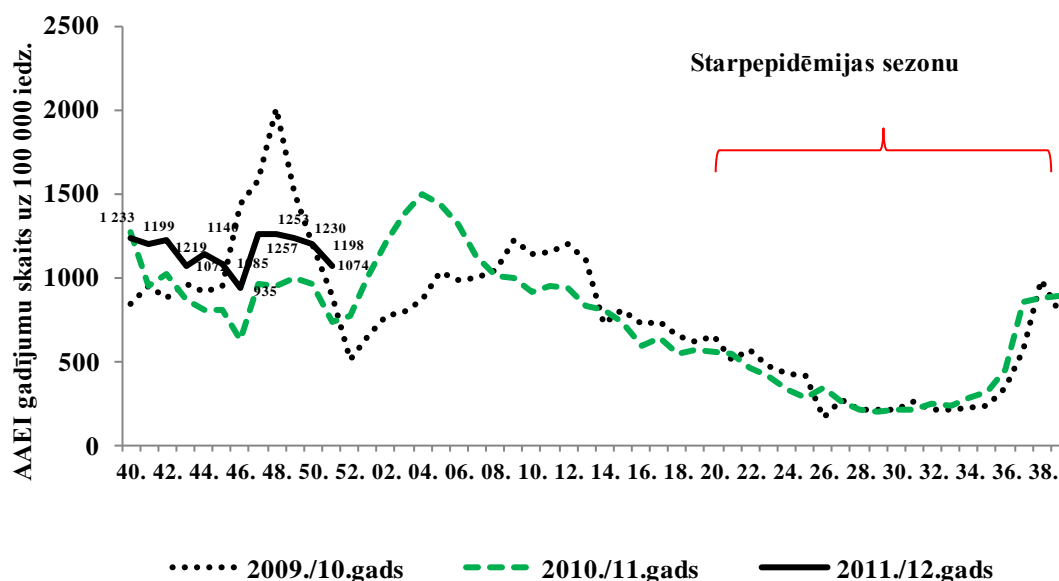
	Vecuma grupas	47.	48.	49.	50.	51.	Salīdzinot ar iepriekšējo nedēļu (%)
AAEI	Vidēji	1256,8	1253,3	1230,1	1197,6	1074,0	-10,3
	0-4	6517,2	6223,5	5704,9	5736,3	5140,8	-10,4
	5-14	3749,1	4118,8	3901,1	3875,0	2944,4	-24,0
	15-64	643,0	611,2	654,2	616,6	618,3	0,3
	65>	239,7	174,1	180,6	141,9	160,7	13,3
Gripa*	Vidēji	0,0	0,0	0,0	0,0	1,0	100,0
	0-4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
	5-14	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
	15-64	0,0	0,0	0,0	0,0	1,4	100,0
	65>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Pneimonijas	Vidēji	27,4	28,8	33,4	32,5	29,3	-9,8
	0-4	80,7	62,9	78,6	141,4	147,3	4,2
	5-14	71,6	61,0	78,4	69,7	45,4	-34,8
	15-64	20,6	26,9	25,5	22,8	21,1	-7,5
	65>	6,5	0,0	19,3	6,4	7,0	8,3

*klīniski apstiprināti gripas gadījumi monitoringa iestādēs

Salīdzinājumā ar 50.nedēļu, ambulatorajās iestādēs vērsušos pacientu skaits ar AAEI samazinājies – saslimstība samazinājās vidēji par 10,3%. Arī ar pneimoniju ambulatorajās iestādēs vērsušos pacientu skaits bija mazāks nekā iepriekšējā nedēļā – saslimstība nedēļas laikā samazinājusies vidēji par 9,8%.

Saslimstības līmenis vai vēršanās pēc medicīniskas palīdzības nedēļas laikā tiek aprēķināta pamatojoties uz pacientu skaitu, kas pirmo reizi sakarā ar šo saslimšanas epizodi vērsušies pēc medicīniskās palīdzības pie ģimenes ārsta.

Saslimstība ar AAEI 2011.gada 40.-51.nedēļā

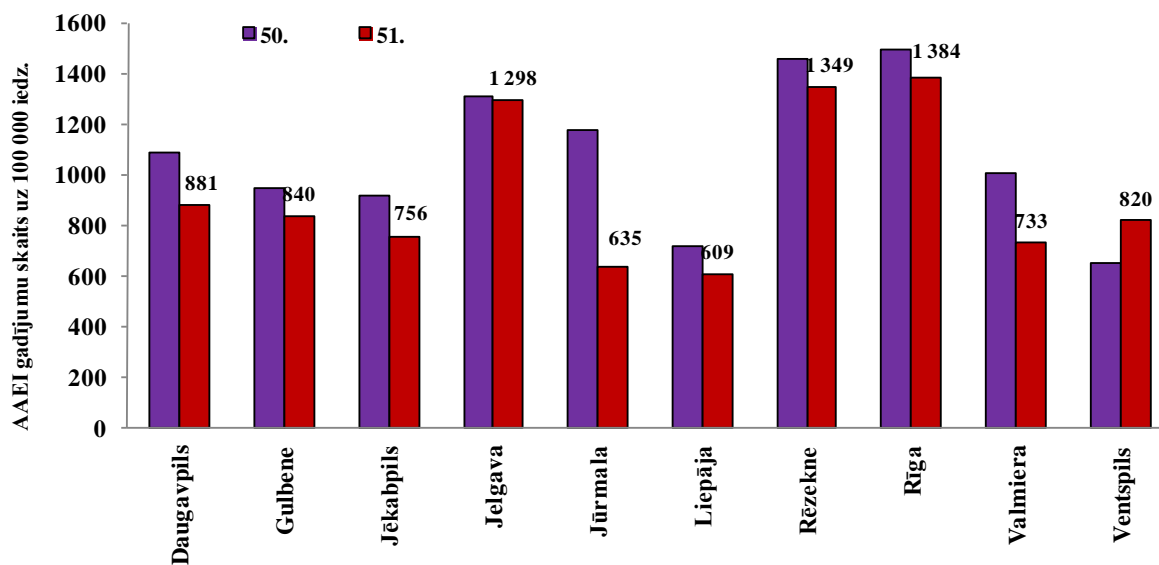

Vēršanās pēc palīdzības ar akūtām augšējo elpceļu infekcijām ambulatorajās iestādēs ir nedaudz augstāka nekā pagājušā gada rādītāji šajā laika periodā.

AAEI atsevišķās monitoringa teritorijās

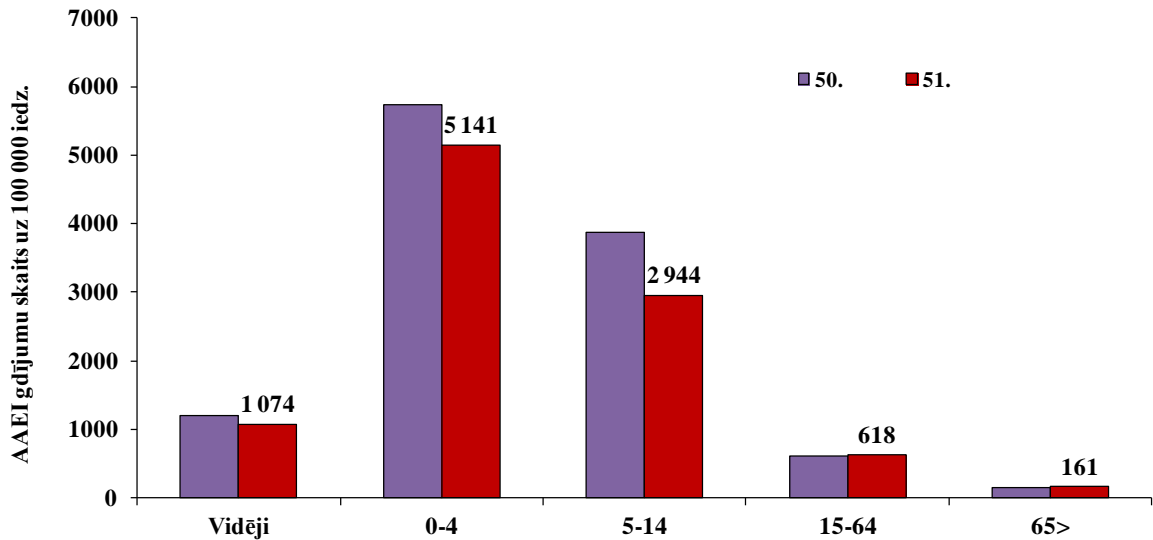
Ar AAEI ambulatorajās iestādēs vērsušos pacientu skaits pieaudzis tikai Ventspilī – par 43%. Pārējās deviņās pilsētās saslimstība 51.nedēļā samazinājusies.

Visaugstākā saslimstība bija Rīgā (1384 uz 100 000 iedz.), Rēzeknē (1349 uz 100 000 iedz.) un Jelgavā (1298 uz 100 000 iedz.).

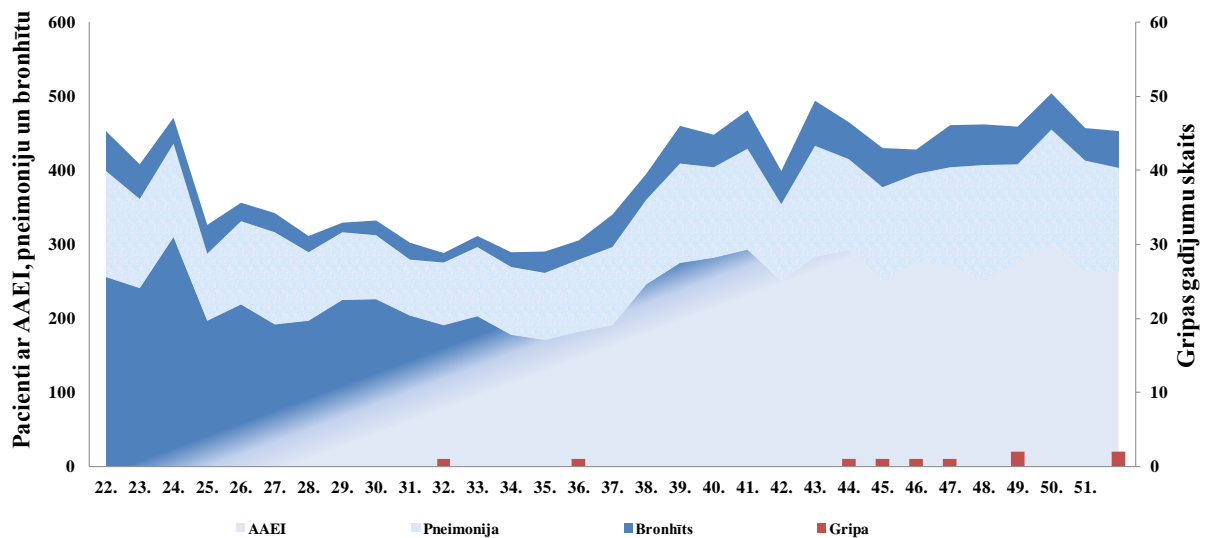

AAEI atsevišķās vecuma grupās

Salīdzinājumā ar iepriekšējo nedēļu, saslimstība samazinājusies vai palika nemainīga visās vecuma grupās, izņemot iedzīvotāju grupu vecumā no 65 gadiem - šajā vecuma grupā saslimstība palielinājusies par 13%. Visaugstākā saslimstība tika novērota vecuma grupā 0-4 gadi (5141 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem), kas ir 4,8 reizes augstāka par vidējo saslimstību.

Hospitalizētie pacienti ar AAEI, gripu, bronhītu un pneimoniju (NMPD dati no 21. līdz 51.nedēļai)

Saskaņā ar Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta (NMPD) sniegtajiem datiem, pagājušajā 51.nedēļā tika stacionēti 2 pacienti ar gripu. Kopš 2011.-2012.gada monitoringa sezonas sākuma (2011.gada 40.nedēļa) dažādās ārstniecības iestādēs NMPD hospitalizēti pavisam 8 pacienti ar diagnozi „Gripa”.

Kopējais ar elpceļu infekcijām (AAEI, bronhīts, pneimonija) hospitalizēto pacientu skaits, kam sniegta neatliekamā medicīniskā palīdzība un veikta hospitalizācija 51.nedēļā, salīdzinājumā ar 50.nedēļu, būtiski nav mainījies. Pacientu skaits ar pneimoniju nedaudz samazinājies - par 7%.

No kopējā hospitalizēto pacientu skaita (453) visvairāk bija pacienti vecumā no 0 līdz 4 gadiem - 49% (224), vecumā no 5 līdz 14 gadiem – 15% (70), vecumā no 15 līdz 64 gadiem – 19% (87) un vecumā no 65 gadiem– 16% (72).

Vispārējās izglītības iestāžu apmeklētība

Vispārējās izglītības iestāžu apmeklētība, salīdzinājumā ar 50.nedēļu, nedaudz samazinājusies - skolas apmeklēja vidēji 92,3% skolēnu. Līdzīgi kā iepriekšējās nedēļās, nedaudz mazāk skolēnu apmeklēja izglītības iestādes Jēkabpilī (86,8%).

Monitoringa pilsētas /nedēļas	Daugavpils	Gulbene	Jēkabpils	Jelgava	Jūrmala	Liepāja	Rēzekne	Rīga	Valmiera	Ventspils	Vidēji
47.	92,0	89,8	88,2	92,7	93,1	88,1	96,5	91,1	91,9	93,5	91,8
48.	91,7	89,8	88,9	91,7	93,0	90,1	95,3	91,8	96,9	92,7	92,1
49.	91,9	89,5	88,4	78,3	93,1	88,0	94,9	91,3	96,7	97,1	92,2
50.	92,8	91,7	88,5	95,4	91,6	90,6	95,6	92,2	96,7	96,8	93,5
51.	92,3	90,9	86,8	90,9	92,8	90,5	97,1	91,4	95,0	93,3	92,3
Salīdzinājumā ar 50.nedēļu	-0,5	-0,8	-1,7	-4,6	1,2	-0,1	1,5	-0,9	-1,7	-3,5	-1,2

Pirmsskolas izglītības iestāžu apmeklētība

Pirmsskolas izglītības iestādes 51.nedēļā apmeklēja vidēji 69,9% reģistrēto bērnu.

Viszemākā pirmsskolas izglītības iestāžu apmeklētība bija Valmierā (65,3%). Salīdzinājumā ar iepriekšējo nedēļu, apmeklētība visvairāk samazinājusies Gulbenē - par 10,1%, Valmierā – par 8,9%, Ventspilī – par 7,7% un Jelgavā – par 7,4%.

Monitoringa pilsētas /nedēļas	Daugavpils	Gulbene	Jēkabpils	Jelgava	Jūrmala	Liepāja	Rēzekne	Rīga	Valmiera	Ventspils	Vidēji
47.	72,8	71,7	64,6	78,9	61,8	84,3	74,1	64,9	77,2	75,1	71,3
48.	72,1	71,7	74,9	81,6	70,6	85,7	71,4	65,8	73,8	70,4	70,9
49.	72,6	75,1	69,2	71,9	71,0	83,5	76,1	61,9	73,3	71,0	69,5
50.	74,1	78,1	72,6	76,6	75,8	82,3	66,3	61,6	74,3	76,5	71,1
51.	70,3	67,9	68,1	69,1	77,4	82,7	71,8	67,5	65,3	68,7	69,9
Salīdzinājumā ar 50.nedēļu	-3,7	-10,1	-4,6	-7,4	1,6	0,4	5,5	5,9	-8,9	-7,7	-1,3

Respiratoro vīrusu cirkulācija

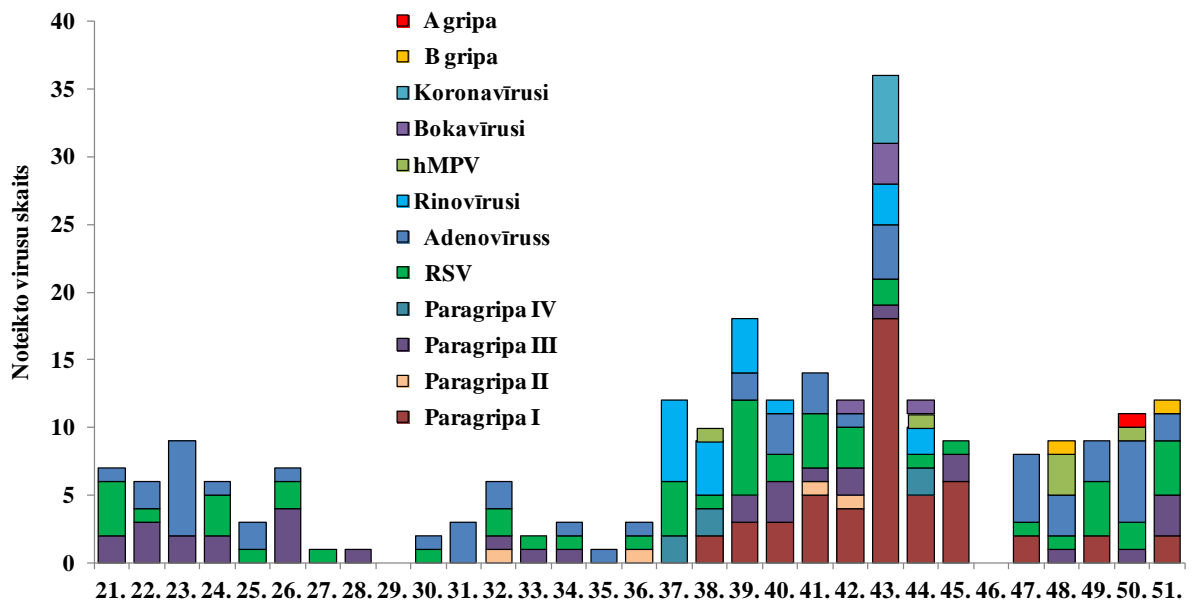
2011.gada 51.nedēļā izmeklēti 162 personu klīniskie paraugi, izmantojot polimerāzes ķēdes reakcijas metodi, lai noteiktu gripas vīrusu RNS/DNS. Gripas vīruss noteikts vienā paraugā – *B tipa* gripas vīruss. Iepriekšējā 50.nedēļā arī noteikts viens (*A tipa*) gripas vīruss.

Ar imūnfluorescences metodi pārbaudīti 160 klīniskie paraugi, no tiem 12 paraugos noteikti respiratoro vīrusu antigēni (Ag): paragripa I tipa – 2 paraugos, paragripa III tipa – 3, respiratori sincitiālie vīrusi – 4, adenovīrusi - 2 un cilvēka metapneimovīruss (hMPV) - 1 paraugā.

Virusoloģijas laboratorijā ar ekspresmetodi noteikto vīrusu skaits

Nedēļas	Izmeklēto paraugu skaits	A gripa	B gripa	Paragripa I	Paragripa II	Paragripa III	Paragripa IV	RSV	Adenovīrusi	Rinovīrusi	hMPV	Bokavīrusi	Koronavīrusi	Pozitīvo paraugu skaits	Pozitīvo paraugu īpatsvars (%)	Gripa no izmeklēto paraugu skaita (%)	t.sk. gripa no pozitīvo paraugu skaita (%)
40.	95			3		3		2	3	1				12	12,6	0,0	0
41.	133			5	1	1		4	3					14	10,5	0,0	0
42.	102			4	1	2		3	1			1		12	11,8	0,0	0
43.	121			18		1		2	4	3		3	5	36	29,8	0,0	0
44.	108			5			2	1		2	1	1		12	11,1	0,0	0
45.	104			6		2		1						9	8,7	0,0	0
46.	101													0	0,0	0,0	0
47.	133			2				1	5					8	6,0	0,0	0
48.	134		1			1		1	3		3			9	6,7	0,7	11,1
49.	119			2				4	3					9	7,6	0,0	0
50.	133	1				1		2	6		1			11	8,3	0,8	9,1
51.	162		1	2		3		4	2		1			13	8,0	0,6	7,7
Kopā no 40. līdz 51.nedēļai	1445	1	2	47	2	14	2	25	30	6	6	5	5	145	10,0	0,2	2,1

Noteikto respiratoro vīrusu skaits pa nedēļām

Secinājumi

2011.gada 51.nedēļā vēršanās pēc medicīniskās palīdzības ar akūtām augšējo elpceļu infekcijām monitoringa ambulatorajās iestādēs, salīdzinājumā ar iepriekšējo nedēļu, samazinājusies par 10%. Visaugstākā saslimstībā ar AAEI reģistrēta Rīgā, Rēzeknē un Jelgavā. Vairāk ar AAEI slimo bērni vecuma grupā 0-4 gadi. Kopš sezonas sākuma LIC laboratorijā noteikti divi *B tipa* gripas vīrusi un viens *A tipa* gripas vīruss.

Situācija PVO Eiropas reģiona valstīs 50.nedēļā

(http://www.euroflu.org/cgi-files/bulletin_v2.cgi)

PVO Eiropas reģiona valstīs gripas aktivitāte bija zema. Pēdējā laikā pakāpeniski pieaug valstu skaits, kur novērota sporādiska un lokāla gripas izplatība.

Par lokālu gripas izplatību 50.nedēļā ziņoja 3 valstis (Malta, Itālija un Nīderlande), bet par sporādisku gripas izplatību ziņoja 18 valstis.

Gripas pozitīvo paraugu īpatsvars, salīdzinājumā ar pagājušo nedēļu, ir pieaudzis no 2% līdz 5%. Turcijā pozitīvo paraugu īpatsvars – 17%.

Virusoloģijas dati. 2011.gada 50.nedēļā uzraudzības tīkla ietvaros izmeklēti 979 paraugi, no tiem 45 (5%) paraugos tika atklāti gripas vīrusi – 42 *A tipa* gripas un 3 *B tipa* gripas vīrusi. No *A tipa* gripas vīrusiem tipēti 34 - visi *A/H3*.

Ārpus uzraudzības tīkla (hospitalizēto pacientu vidū) noteikts 75 gripas vīrusi - 65 *A tipa* (no tiem tipēti 23 vīrusi, t.sk. 22 kā *A/H3* un 1 kā *A/H1pdm09*) un 10 *B tipa* gripas vīrusi.

Kopš sezonas sākuma (no 40. līdz 50.nedēļai) noteikti 527 gripas vīrusi: 440 (83%) bija *A tipa* gripas vīrusi un 87 (17%) bija *B tipa* gripas vīrusi. No *A* gripas vīrusiem tipēts 281, t.sk. 244 (87%) kā *A/H3* un 37 (13%) kā *A/H1pdm09*.

Veicot antigēnisko raksturojumu 12 gripas vīrusiem, kuri izolēti kopš sezonas sākuma (no 40.nedēļas), noteikti:

- 2 *A(H1)pdm09 A/California/7/2009 (H1N1)*-līdzīgs*;
- 6 *A(H3) A/Perth/16/2009 (H3N2)*-līdzīgs*;
- 2 *B/Florida/4/2006-like (B/Yamagata/16/88)* līdzīgs;
- 1 *B/Bangladesh/3333/2007*-līdzīgs (*B/Yamagata/16/88* līnijas);
- 1 *B/Brisbane/60/2008-like (B/Victoria/2/87)* līdzīgs*.

* iekļauti vakcīnas sastāvā 2011.-2012.gada sezonai

PVO par gripas izplatību pasaulē 2011.gada 16.decembrī.

(http://www.who.int/influenza/surveillance_monitoring/updates/latest_update_GIP_surveillance/en/index.html;

- **Ziemeļu puslodes mērenā klimata** reģionos gripas aktivitāte joprojām ir zema; par sporādisku gripas aktivitāti ziņoja Kanāda, ASV un dažas Eiropas valstis.
- **Tropu zonā** gripas aktivitāte ir zema, izņemot divas valstis:
 - Amerikā – Kostarika (*A/H3N2*);
 - Centrālāfrikā – Kamerūna (*A/H3N2*, kas sekoja *A/H1N1pdm* un *B* vīrusu izplatībai);
- **Dienvidu puslodē** gripas aktivitāte ir atgriezies starpsezonas līmenī.

Materiālu sagatavoja: V/a „Latvijas Infektoloģijas centrs” Epidemioloģiskās drošības un sabiedrības veselības departamenta Infekcijas slimību epidemioloģiskās uzraudzības un imunizācijas nodaļas epidemioloģe R.Nikiforova; 2011.-2012.gada AA EI un gripas monitoringa 2011.gada 51.nedēļā datus sniedza:

- 57 primārās veselības aprūpes ārsti (reģistrēto pacientu skaits 102 424 – 4,6% no Latvijas iedzīvotāju skaita)
- 11 stacionārās ārstniecības iestādes
- 40 skolas
- 40 pirmsskolas izglītības iestādes

Izmantoti LIC laboratorijas Virusoloģijas nodaļas dati un Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta dati.

Pateicamies visiem monitoringa dalībniekiem par savlaicīgi un precīzi sniegtu informāciju.

Materiāls ir pieejams v/a “LIC” Interneta mājas lapā: www.lic.gov.lv.

Datu pārpublicēšana un citēšana – atsauce uz v/a “Latvijas Infektoloģijas centrs” “Epidemioloģijas biļetenu” ir obligāta.